

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних технологій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра економіки та управління бізнесом

Назва дисципліни	Страхування
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Пляшко О.С.
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://www.rshu.edu.ua/121-personalii/1215-plyashko-olha-stepanivna
Е-mail викладача:	olga.plyashko@rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти теоретичної та методологічної бази щодо сутності та значення страхування, організації страхового ринку, видів страхування та умов встановлення страхових тарифів.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі страхування в ринковій економіці;
- вивчення теоретичних положень організації та шляхів розвитку страхового ринку і регулювання страхової діяльності;
- дослідження особливостей і умов особистого та майнового страхування, страхування відповідальності, перестраховування;
- практичне опрацювання конкретних методик розрахунку страхових тарифів;
- формування у здобувачів вищої освіти умінь самостійно обирати та обґрунтовувати доцільність обраних методичних підходів розрахунку страхових тарифів.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ першого (бакалаврського) рівня дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами;

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Очікувані результати навчання:

P4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

P5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

P8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

P9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

P10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

P11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

P12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

P15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

P21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

P23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Страховання» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо прослухав дисципліни професійної підготовки: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси, гроші та кредит»

Перелік тем

Тема 1. Сутність, роль, принципи і класифікація видів страхування.

Тема 2. Страхові ризики і їх оцінка.

Тема 3. Страховий ринок. Регулювання страхової діяльності

Тема 4. Особисте страхування.

Тема 5. Страхування майна.

Тема 6. Страхування відповідальності

Тема 7. Перестраховання і співстраховання

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Безугла В.О. Страхування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. О. Безугла, І. І. Постіл, Л. П. Шаповал. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 582 с.

2. Вовчак О.Д. Страхування. – Львів : «Новий світ – 2000», 2006. – 480 с.

3. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. – К : Каравела, 2019. – 512 с.

4. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко.
– Суми : Сумський державний університет, 2020. – 350 с

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: Прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р. — К.: Істина, 2003. — 208 с
2. Податковий кодекс України : Прийнятий Верховною Радою України 02.12.2010 № 2755-VI
3. Закон України "Про страхування" від 7 березня 1996р. №86/96 (із змінами, внесеними згідно із Законами № 2745-III від 4 жовтня 2001р. та ін.).
4. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.2001 р. № 2664-III.
5. Указ Президента України “Про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг в Україні” від 11.12.2002 р. № 1153/2002.
6. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 252 с. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. – 2-ге вид., перероб. і доп.– К.: Знання, 2002.– 203 с.
7. Бігдаш В. Д. Страхування: Навч.посіб. - 2-ге вид., стереотип. - К.: МАУП, 2007. - 448с.
8. Бланд Д. Страхование: принципы и практика - М.:ФиС, 1998. - 414 с.
9. Горбач Л.М., Страхування: навч. посіб./ Л.М.Горбач, Б.Каун О.– К.:Кондор, 2010.– 520 с.
10. Журавльова Т. О., Дем’янчук М. А. Страхування : навч. посіб. Одеса, 2017. 296 с.
11. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с.
12. Попова Л.В., Марич М.Г., Федішин М.П. Міжнародне страхування: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 184 с.
13. Русул Л.В., Федішин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 288 с.
14. Страхування : Підручник. За ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2008. 1019 с.
15. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
16. Ткаченко Н. В. Страхування: навч. посіб. Київ: ЛіраК, 2007. 376 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» підготовки магістра спеціальності 051 «Економіка».
2. Сайт-платформа кафедри економіки та управління бізнесом для дистанційного навчання: www.kibernetika.rv.ua.
3. **Бібліотеки:**
 - РДГУ: web-сайт – <http://library.rshu.edu.ua>,
абонемент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31, тел.22-59-15,
абонемент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3,
абонемент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41;
 - обласна наукова – м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел.22-10-63;
 - міська – м. Рівне, вул. Київська, 44, тел. 24-12-47.
4. Законодавство України <http://www.zakon.rada.gov.ua>
5. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>
6. Безкоштовна відкрита бібліотека Державного Університету комунікацій <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96>
7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку <https://www.nssmc.gov.ua>.
8. Офіційний сайт національного банку України <https://bank.gov.ua>

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Р 4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
		Р 10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
		Р 12.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
ЗК11.	Здатність приймати обгрунтовані рішення.	Р 10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
		Р 12.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
		Р 15.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
		Р 23.	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
ЗК13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Р 23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10

СК2.	Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами;	P5	Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P11.	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P12.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
СК8.	Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.	P 5.	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P21.	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
СК10.	Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.	P10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10

СК11.	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	P8	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P15	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
СК12.	Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.	P12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P15	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10

* MН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); MН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); MН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); MН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); MН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); MН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); MН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** MO1 – екзамен; MO2 – усне або письмове опитування; MO3 – колоквиум; MO4 – тестування; MO5 – командні проекти; MO6 – реферати, есе; MO7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; MO8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; MO9 – захист лабораторних і практичних робіт; MO10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Страхування»

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	Сума
Теми								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
5	5	5	5	5	5	5		
Модульний контроль - 25								

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

		вивчення м дисциплін и				
--	--	---------------------------------	--	--	--	--

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.